

22140211

TURKISH A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
TURC A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
TURCO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)

Vendredi 9 mai 2014 (matin)

Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Verilen pasajlardan **biri** hakkında yönlendirilmiş edebi analiz yazınız. Yanıtınız verilen iki yönlendirici sorunun yanıtını da içermelidir.

1.

Anahtarlık ucundaki küçük sanal bebekler, tasolar, Pokemon kartları, Bugs Bunny, ışıklı spor ayakkabılar... 18 yaşındayken nostalji yapmak... Biraz erken belki ama bu bir yandan da dünyanın ne kadar hızlı değiştiğinin bir göstergesi. Evimin altında bir oda var. Karanlık, tozlu bir oda. İçinde boş bavullar, onlarca ıvır zıvır var. Bir de neredeyse her hafta annemlerin “Bunları ne zaman atacaksın?” diye sorduğu, artık bir işe yaramayan ama atmaya kıyamadığım eşyalar var. Bunlardan en değerlisi eski bir sandık. Kimseye dokundurmadığım bir sandık bu. “Atalım mı?” sözüne “Yüzüklerin Efendisi” serisindeki Gollum gibi “Hayır! O benim sandığım!” diye çıkıştığım gizli bir kutu. Peki ne var o kutuda? Oyuncaklarım! 90’ların sonunda geçmiş bir çocukluğun kırık dökük kalıntıları, kanıtları. Annemle babamın bacaklarına anca yetişen boyumdan, benden kısa kalışlarına uzanan dönemin tanıkları. Mezuniyet diploması gibi her biri. “Tebrik ederiz 90’ları başarıyla geçtiniz” yazıyor sanki üstlerinde. Arada sırada aşağıya inip bakmayı seviyorum onlara, ne kadar tozlu olsalar da atmaya kıyamıyorum. Hepsinde sıkı bir emek var çünkü. “Baba bunu da istiyorum!”, “Anne şunu da alsak!” diye bağırıp çağırılarak, ağlanarak verilen savaşların ganimetleri onlar... Kimisiyle saatler harcadığım, kimisini bir saatte, bir heveste kenara attığım oyuncaklar. Aslında biraz hüzün de gizli o sandığın içinde çünkü henüz 18 olmama rağmen artık neredeyse hiçbiri ortalarda yok... Gameboy da oynardık, sek sek de... Bu hüznü bu kadar erken yaşamak da ilginç. Neredeyse bu yaşında bana “Yaşlanıyor muyuz ne?” dedirtecek bir hüzün. Daha 20’ye basmamışken nostalji yapmak dünyanın ne kadar hızlı değiştiğinin bir göstergesi sanki... Ne kadar hızlı eskidiğinin... Aşağıya inip de o sandığa bir kez daha baktığımda hissettim bu hüznü. Tozlu bir sandığa emanetti sanki çocukluğum, karanlık bir odaya kapatmıştım. Ben büyüdükçe “Bırak gitsin, atalım” diyenler çoğalıyordu. Yine de karanlık bir odada da olsa, üstü tozlu da olsa o sandığın varlığı bana bir huzur veriyordu. Henüz ipleri kesmediğimi hatırlatıyordu. Kapağını aralayıp da baktığımda yarım yamalak anılarla bir dönemi hatırlıyordum. Sulugöz sakızı dendiğinde ağzımın nasıl sulandığını, Furby bebeğini nasıl beslediğimi, yeraltında hazine arar gibi cipslerin içinde nasıl taso aradığımı... Işıklı spor ayakkabılarla yürümenin havasını... Makarena şarkısını, dansını... Anahtarlıkların ucuna takılmış küçük ekranlarda sanal bebekler yaşatmayı... Bütün harçlığımı kokulu silgilere, Pokemon kartlarına yatırmayı...

Bir yandan Tolga Abi’nin programında Hugo’yu izlerken bir yandan üttüğüm kartları saymayı... Yemek biter bitmez sofradan fırlayıp Gameboy oynamayı... Televizyonun başında Ninja Kaplumbağalar’dan Red Kit’e art arda çizgi filmler izleyerek saatler geçirmeyi... Bugs Bunny’i izleyerek havuç yemeye başlamayı, Temel Reis de yiyor denerek zorla yedirilen ıspanakları... Tozlu bir sandıktan tüm bunları görmek mümkündü işte. Hepsini kaldırıp atacak mıydım? Annemlere bunlardan bahsettiğimde, annem babama dönüp “Bütün bunlar bizim için neydi ki o dönem?” diye sordu babamın cevabı “Abuk sabukluk” oldu. Evet, belki abuk sabukluktu ama bizim abuk sabukluğumuzdu. Büyük bir heyecanla gözyaşlarıyla, yalvar yakar aldığımız, birlikte saatler geçirdiğimiz şeylerdi. Hataların birikip başarının önüne geçtiğini Tetris’ten öğrenmiş, takas etmede Pokemon kartları sayesinde ustalaştığımız. Gameboy’da oynamak kadar sokakta sek sek oynamasını da biliyorduk. Çocuklarla yetişkinler arasındaki çizgi silikleşiyor mu? Kızma Birader gibi kutu oyunlarında sinirden küplere biniyor, anne babamızın sabrına şaşıyorduk.

Diğer 90'lıları bilemeyeceğim ama ben “sulu göz” ün ekşiliğiyle, apartman zillerine, taksi diafonlarına basıp kaçmanın muzurluğuyla, saklambaç oynamanın heyecanıyla, Power Rangers'ın renkleriyle geçen bir çocukluğu bugün gittikçe daha çok bilgisayar başında geçen bir çocukluğa yeğlerim. 90'larla 2000'leri karşılaştırınca bizim dönemde yine çocuklara özgü daha çok şey
45 olduğunun farkına varıyor insan. Şimdiyse çocuklar ve yetişkinler arasındaki çizgi günden güne silikleşiyor sanki... 2000'lerde doğanlar bugün Playstation'da yetişkinlerle aynı oyunları oynuyor, internette aynı tweet'leri okuyorlar.

Ege Dündar, *90'ların erken nostaljisi* (2013)

- (a) Globalleşme ve yerellik metin içinde nasıl örneklenmiş?
- (b) Parçada dil, betimleme ve diyalog öğelerinin nasıl kullanıldığı ve okuyucu üzerindeki etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz?

2.

Komşularımız çok uzakta

görmek istemiyor komşusunu kimse
balkonu çok yakında
bizimki balkondan hayal edilmiş bir evdi
komşuları çok uzakta

5 balkon yok zaten tek katlı zemin katta
bahçe yok çit yok yoktan olma her oda
doğrudan açılır doğrudan hemen sokağa
yer yatağınızı siz içindeyken gördüler mi hiç

10 ekmek dilimine sürülmüş sanayağ
sıcak değil pide değil somun değil
kendimizden çıkabileceğimiz dünya
sokaktan geçiliyordu odadan mutfağa

15 çıksak, komşumuz bizi görecek
bütün yoksulluğumuzla görecek
tırmansak içimizdeki merdivenden yukarıya
yüzümüze bakan bizi pencerede görecek

20 bizi mi koruyordu babam dışarıdaki dünyadan
dışarıyı mı yoksa bizim içimizdeki dünyadan
farkına varmadan büyürken biz böyle bir yazgıya
kimi zaman eve hiç gelmiyordu babam

Yücel Kayıran, *Kitap-lık* (2008)

(a) Size göre şiirde anlatılan durum nedir?

(b) Şairin kelime seçimi ve etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz?